

[Erdélyi Magyar Adatbank]
Páskándi Géza: Holdbumeráng

NYULAK MIATYÁNKJA

IKARUSZ

Olvadó szárny,
csöpögve száll.
Nem azt siratja, ami a halál,
hanem, hogy nem röpülve,
zuhanva hull feléje!

ÚGY ÍRNÁM

Úgy írnám én is verseim,
mint postás hordja borítékjait:
ne tudjam meg, mi van bennük írva:
ne fájjon a megsebzett utókor.

MEGFONTOLTSÁG

Előre megfontolt bűneim ti versek
Előre megfontolt bűnöm lesz a gyermek
Ó, csak a lator Megfontolást tudnám majd ledöfni
Megfontolt szándékaim éjén!

UTÓKOR

Nyomomban bárány béget.
Kutya lohol. Ló üget. Falka rohan. Csorda poroszkál.
Utánam semmi semminek nem vet véget.
Utánam:
özönvízként –
az ének.

ÁLOM-FIACSKÁM

Álom-fiacskám játszott az éjjel a hóban.
Ébren csak az fáj,
mért nem húztam a szánkón, mint szarvas,
hogy lássa a sorsa
Sark-ragyogását.

HULLOTT SZERSZÁMOK

Hullott szerszámok csendélete
álmodja a holnapi munkát.

SAVONAROLA

Szememben tűz, piktorom, e lángok
festményeid máglyái lesznek –
szememben tűz, ó, pápa,
e lobogás önnön máglyám parazsát fújja.
Szememben tűz, mely ha kialszik,
isten hamvad a máglyán.

RUHASZÁRÍTÓ KÖTÉL

Ruhaszárító kötél:
aggasd ki rá, száradjon feledésed.
Szeresd a szárító, vékony magányt,
mely kifeszülni segít levegőn át
az emberiség ruháiért.

ÓDA

Nincs időm főztöd dicsérni, hozsannát
zúgni: eszem éppen – –
Nincs időm tested vonni babérba:
simogatlak – –
Nincs időm, Anyag, művedet koronázni,
hiszen élem!

NYULAK MIATYÁNKJA

A nyúl miatyánkja rövid:
az ámen előtt lelövik:

„Bokrot ugrom Miatyánk
Nincsen időm nagy imára
Jön a vadász Miatyánk.”

CSENDÉLET

Az asztalon:

 kopasztott lúd;
kézirat verssel, –
 papírvágó-kés,
 tintában lúdtoll, –
s fölötte leng a csend,
a csend s az összefüggés.

HADIHELYZET

Elcsengett már a Koronák Kora.
Gurulnak a Köcsöskalapok.
Lekoppan most a Parafasisak.
Födetlen fővel – ifjú lesz a föld

ZUHANÓ PILÓTA

Nincs már bomba-időm,
Ejtőernyő-időm is híján, csak röpcédula-időm loboghat, míg
forró tenyeretek ki nem bontja simogatva az írást...

MIKOR A HIBÁT

A villanyszerelő mikor a hibát
meglelte – fölgyúlt a villany.
A költő, midőn hibára döbbsent –
villant
s kiégett.

FAVÁGÓK

Két ember fűrész: dől előre-hátra
Mintha egymás izzadt
Keze után nyúlnának
Baráti kézfogásra
S nem érik el: köztük a fűrész

KERESZTKÉRDÉS

Keresztkérdést tettem fel a rímeknek.
Kéjjel nézem: riadoznak, remegnek.

JELSZÓ

Valaki jön. Dobban az őrség lelke-lépte.

– Jelszó!

Az motyog.

Az őr meghúzza a ravaszt.

Aztán bűnbánata fölsír.

„Tudta a jelszót,
de hát – dadogott...”

HÁZSZÁM

Szám voltál egy bérház oldalán:

Elkoptatott a postások szeme.

MOST ÚJRA MENNÉK

Most újra mennék.
Hova? Nem tudom.
Ahol van: lépés, sok, a járdán.
Most újra mennék:
Jövés-menés, fogadd örökbe lelkem.

Ahol sok-sok lépés van a járdán.

A KÉTLAKI

Nem hallgat a béka parancsra: élj csak a vízben!
Legelő parti füvecskék, kelő vagy mormota-lombok,
otthonos méhek a szirmon nem hulltak ki még a szeméből!
Nem hallgat a béka parancsra: élj csak a földön!
Smaragd-hűvösével a szent víz, moszat-lakomák, gyöngy-buborék,
tavirózsa-kaland, mélyek mámora borzong a bőre redőin!

ÉJSZAKA

Az éjszakákon, éjeken
Nincs szavam, csak lélegzetem.
Ha jó a nap, fõlsüt a reggel,
Mit kezdek a lélegzetemmel?

IMA EVÉS ELÕTT

Vendégem Ne Legyen Se Krisztus
Se Senki Se Semmi
Egyedül Akarlak Enni
Robinzon-Szigeten
Egy Emberevõ Az Elsõ
Odatévedt Hajótöröttet
Ámen

GÓT-VÁGY

A gót-vágy dárdát hegyez.
A gót-karó nyársal.
A gót-liliom ívelve fenyeget
lekonyulással.

ÉPP AZT A NŐT

Azt a nőt szeretném: épp azt, senki más.
Gyermek a játékbolt előtt búvöli a szép kirakatot:
csak az kell neki, az egyetlen játék.
Épp azt a nőt,
vagy inkább – nagyanyámat.

ISTEN

Isten...
Mintha a Nílus folyón.
Nekem ő stílus-forma.
Egyébként:
nincsen.

HIPERBOLA

A Képzelet, e csintalan csúzli kinyúlik – parittyá-kövét az érdes
tréfáságnak térbelöki a végtelen pókhasába!

MONDAT VIZE

Ó költő ússz csak mondataidban: özönös fényben
Te mondataid Egyetlen Hala vagy, ússzál
Hátha kifog valami Végtelen-Értelműség
Olvasó Háló.

GÖRÖG KÖLTŐHÖZ

(Szeferiszt és Káváfiszt fordítva)

Szűk a meder? Hánykolódj!
Nincs mentség! Oly szűk a meder,
Hogy belefúlni is szégyen!

AZ ÖREGET HAGYD MEG

Ami bennem fiatal,
neked adom: fogadd el,
csak az öreget hagyd meg.
Az kell!
Se téged, se mást
ne szomorítson.

A VÁMNÁL

Idegenek, turisták.
Pirosrabarnult lúdbőrzettel sétálnak.
Néznek.
Orrukban elcsent illatot visznek,
félve a vámtól,
s szemükben egy hunyásnyi ég –
hazámból.

A BÉKA NEM FÜRDIK

Nem külön-szerелеmmel szeretlek, emberiségem,
világom, téged, –
ó, nem fürdik a béka, de éli
a víz csobogását.

UTOLSÓ LELKEM: A HUMOR

Utolsó lelkem: a Humor.
A Képtelenbe fölkarol
s Tragédiákba ásít...

ISMERŐS ARANY

Feleség – ismerős arany.
Bányászod lelkét s újra van.
S ha felbukkan a sarkon egy fruska,
remegsz, amint egy alkimista:
hogy belőle is aranyad legyen,
te – istentelen!

HENCEGÉS EGY PAP KÉPE ELŐTT

Láttam én annyi balga sereget:
ágyúval lőttek csorda verebet.
Én nem lettem ily dőre Don Quijote
Bölcsek kövével törtem a diót.

A SZÉP SZÍNÉSZNŐ

Úgy csókol a színpadon, mintha csak otthoni négy fala látná,
s mintha a publikumoknak ölelne az otthoni négy fala közt.

EGY KISKUTYA MELLÉM SZEGŐDÖTT

Éjjel, ahogy bandukoltam, nyelvét kiöltve
mellém szegődött egy kölyökkutya.
Kivel nem történt már hasonló?
Futott nyomomban. Eltévedt a Hűség.
Annyi hűség volt benne, hogy kereste,
kire is pazarolja: kutatta az Alanyt.
Kereste a Méltót, aki hűséget érdemel,
mert önmagunkban nincs mit kezdeni
hűségünkkel: hát mit tehet mást egy kölyökkutya,
mint elszegődik az elsőhöz, aki
ha egyéb nem, hát szemre mást mutat:
mellém szegődött, mert hűséggel élni
és senkinek sem adni, nem lehet.
Mellém szegődött. Épp mellém, istenem...

EGY TALPALATNYI TAPOSÁS

Egy talpnyi tér.

Egy talpalatnyi taposás.

Nem vágyom nagy ligetre.

Ami vonz:

A Talpalat-Szigetje, –

ó, annyi tér,

amennyit ím, betölthet már a talpam

sohase-barbár

lépteimmel.

SZIGORÚ HEGEDŰSNŐ

Szigorú hegedűsnő,
állad alatt
hullámszik
hűvösülve a Tér, –
ami száll, iszonyodva te nézed.
Ne búsulj, szigorú
hegedűsnő,
a motívumok
amúgy is
visszatérnek.

TÖMBHÁZAK GYERMEKEI

2000 gyermek; tenger,
sírásból-nevetésből, –
vásott, hatalmas jószág
szűken – torkukból tör föl.

Ennyi hadvezért, futballistát,
költőt meg úrhajóst,
filmszínészt és tengeri medvét
egy csomóban sohasem láttam,
mint az utcámban.

Itt vannak kéz- és testközelben
s egy századnyira – távol.
Futok utánuk (vagy előlük?),
szívem szakad a rohanástól.

BOGÁR-SIRATÓ

Hogy is történt? Fejemen vágytál
átrepülni –

s hajamba fönnakadtál.

Fésülködtem:

holttested kivetette a fésű.

Elnéztem örült szárnyaid szilánkját,
kockázató kis tested romjait, – –
néztelek,
mint erdőtaréjú hegycsúcs
bolond pilóták csontját, –
szánalmat zúgva.

BRÂNCUȘI HALÁLA

Végtelent-szűrő oszlopon
már kúszik az öreg...
Könnyű ingvállban
betyárbútorral kúszni,
halvérű asszony
pikkelyes vérét,
követ csókolni
holtig-nehéz volt.
Harminckét fogat hagyni kövekben,
hogy istenlábú, gögverte márvány
sose feledje ember-harapását!

(Komája, Tér lapogatja az oltyánt
öleli a szíjast.
Ravasz ember vala:
Túljárt a kő eszén.)

FESZÍTSD MEG

Emberre én feszítsd-meget
nem kiáltok.
Nem bírná el az éjszakám,
hogy megátkozz.

Feszítsd-meget örökké a
szókra mondtam.
Álmom békés, de pokol ég
nappalomban.

KŐ-DILEMMÁK

Sírkő legyenek? hej, unalmas!
Hegyek orma? hej, hatalmas!
Utcakő? hisz rám taposnak...
Vesekő? az orvosoknak?
Szobor legyenek? ledöntenek,
azzal tán, hogy kiöntenek...
Parittyakő? olykor csábít, –
ha tudnám, hogy jó sokáig,
örökkéig egy-egy Dávid
röpítene – Góliátig!

EGY PERCNYI JÓSÁG

Most hó hull s ha hó hull,
jóként jót adok – jóul.
Most tiszta a gondom:
bosszúból
kákabelét ki nem ontom
elegáns logikáknak,
se semminek.
S az esztétikát, ó, minek enni meg?
Most hó hull..
A betörő átnéz a rácsokon:
Egy perc bocsánat, egy perc „örökjóság”
egy perc hóhullás: az én karácsonyom.

ÉPP MA

Épp ma kívánlak, nem holnap, nem máskor
Elegem van a számolásból: a Halogatás Édeneiből
Elhalasztott Feltámadásokból, a Halhatatlanság
Kirakatba tett „Azonnal jövök” tábláiból
Mindenből, ami késik: Menetrend és Óra
Épp ma kellesz, ma kívánlak: Itt, s Most
S ha később jönnél, azt hiszem, korán lesz...

SZÓTÁR

A szótár rendjét gyűlölöm vadul:
szó-szó mellett –
tudós rang és számítás szerint.
Akkor már tudtam: villával hányom
a szókat, mint szalmát
nyögő szekerekre,
hadd zizegjen,
hulljon el,
égjen!

MERT HELYETTETEK...

Mert helyettetek szerettem vagy szégyelltem szeretni
s maradt a körmöm piszkos: kövekről múltat kapartam
helyettetek álmodtam füleddt fabulát priccsen
s vontam nőt magamhoz képzeletemben
és helyettetek gondoltam magamat – jobbnak
terveltem igazi szépet a földön
és helyettetek loptam, csaltam, csakhogy nem öltem
tudván: ha én nem teszem megteszitek ti
helyettem is.

HISZEKEGY HELYETT

„Hiszekegy” helyett „Hiszek mind többet”
mond a szám.

Mióta ez a kínzó többet
a hazám,

mióta a lélek túlzengett
zátonyán,

mint barlang – szent tüzet melenget,

emberiségnek füstöt lenget

áldozóként a

koponyám.

BAROKK-NYOMÁS

A barokk-nyomás tarkómon
talán megszelídül.

Talán a barokk-szív baj
el nem idül.

A barokk-polip
elhull egyszerűsödve.

Amit díszít – az is csak dísz.

Patkó a dögre.

TALÁN EL GRECO

Talán El Greco képzelt ilyen szikárnak.
Testem fáj a levegőnek, mert semmibe szúr.
Isten foga közt fogpiszkáló, mennyei szénarakó-rúd.
Ó, mint gót varangy, nem vagyok olyan rút.
Olykor testemen én vagyok az úr.
Villogó bolond tű végtelenbe.
Sovány, hús-penge.
Azt akarom:
ne legyen
térfogatom.

KILINCSEK

Kilincsek...
csak rajtatok
ne legyenek bilincsek.
Kilincsek: kezek randevú-helye...

A kilincseket nehogy lemossátok:
rajta találkoznak
az el-rose-fogott
kézfogások.

EGY BOLHA VALLOMÁSA

Én bolha, ki csípem a Teremtményt,
most vallok:
vagyok szerény
– nem nagy erény –
kis bolha.
Mindenem volna
időbe-térbe,
s van mit aprítanom a vérbe.
Ha nem csípek – csipegetek.
Ha nem csurran – csöppen,
s én meglelem, mi élelem
e csöppben.
Nem nagy ivások:
kis szívások,
sóra-petróra
kellenek, –
de nem lelek
az életemben
szellemet!
Az ökröt kolumbácsi
s bögöly
csípi, láttam,
s egy fiúcskát a bácsi
fülöncsípett a házban – –
jó, jó – hökkentem ekkor én,
de ki csípi a bolhát?

Mert mindenkit csíp valami:
viszkettet üvegpor, csalán,
de láttál már bolhák oldalán
piros kis pöttyöket talán?
Hát ki csípi a bolhát?

Nem érzed, milyen misztikus,
hogya a bolha, ha akarózik
is neki, sose vakarózik?
Hát ki csípi a bolhát?

Azt nem tudom, hogy mi lesz holnap.
Ám azt se sejtem, mi lesz ma.
Mert megkergít a dilemma:
Ki csípi a bolhát?